

Υπόγειες διαδρομές

Πριν από 137 χρόνια κατασκευάστηκε στο Λονδίνο ο πρώτος υπόγειος σιδηρόδρομος του κόσμου. Άρχισε να λειτουργεί το 1863, με σκοπό να μεταφέρει επιβάτες από τα προάστια στην καρδιά της πόλης. Όμως, ο καπνός της ατμομηχανής έκανε το ταξίδι ιδιαίτερα επίπονο και προβληματικό. Ο καπνός ήταν αποπνικτικός και λέρωνε τους επιβάτες, αλλά το ταξίδι ήταν ταχύτερο και, παρ' όλα αυτά, πιο άνετο σε σύγκριση με άλλα μέσα μεταφοράς. Το 1890

κυκλοφόρησαν τα πρώτα ηλεκτρικά τρένα και το πρόβλημα περιορίστηκε. Το 1900 ακολούθησαν το παράδειγμα του Λονδίνου η Βουδαπέστη και το Παρίσι, όπου εκεί, για πρώτη φορά, ο υπόγειος σιδηρόδρομος ονομάστηκε «μετρό». Το 1904 λειτούργησε το μετρό της Νέας Υόρκης. Μία μία όλες οι μεγάλες πόλεις υιοθέτησαν το μετρό, αναγνωρίζοντας τα πλεονεκτήματα της υπόγειας μετακίνησης των επιβατών: ταχύτητα, ακρίβεια δρομολογίων, μείωση κυκλοφοριακού φόρτου.

Ξέρετε πότε άρχισαν οι συζητήσεις για την κατασκευή του μετρό στην Αθήνα; Το 1955! Όμως η κατασκευή άρχισε 38 χρόνια αργότερα, τα ξημερώματα της Δευτέρας 28 Ιουνίου 1993, όταν ένα μεγάλο φορτηγό διέσχισε αργά τους δρόμους της Αθήνας μεταφέροντας τα πρώτα τμήματα του γνωστού μετροπόντικα, βάρους άνω των 200 τόνων. Εβδομήντα οκτώ μήνες αργότερα ένα μεγάλο τμήμα του έργου ολοκληρώθηκε. Η Αθήνα δε θα είναι ποτέ πια η ίδια. Το μετρό θα δώσει λύσεις στο κυκλοφοριακό πρόβλημά της.

Το τρένο της Αθήνας λειτούργησε για πρώτη φορά το 1869. Τα εγκαίνια αποτέλεσαν το σημαντικότερο γεγονός της εποχής. Στις 28 Ιανουαρίου 2000 υποδεχτήκαμε το μετρό με τον ίδιο ενθουσιασμό.

Με το μετρό δύο νέες υπόγειες σιδηροδρομικές γραμμές συμπληρώνουν την παλιά γραμμή του Ηλεκτρικού (ΗΣΑΠ), που ενώνει την Κηφισιά με τον Πειραιά. Η γραμμή 2 ξεκινάει από τα Σεπόλια και, με ενδιάμεσους σταθμούς στην πλατεία Αττικής, στον σταθμό Λαρίσης, στο Μεταξουργείο, στην Ομόνοια και στο Πανεπιστήμιο, φτάνει στο Σύνταγμα. Η γραμμή 3 ξεκινάει από το Πεντάγωνο (Εθνική Άμυνα) και, με ενδιάμεσους σταθμούς στη λεωφόρο Κατεχάκη, στην Πανόρμου, στους Αμπελοκήπους, στο Μέγαρο Μουσικής και στον Ευαγγελισμό, φτάνει επίσης στο Σύνταγμα.

περιοδικό «Ερευνητές», Η Καθημερινή, 6/2/00 (διασκευή)

1. Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πότε και πού κατασκευάστηκε ο πρώτος υπόγειος σιδηρόδρομος στον κόσμο;
- Πότε έγινε η αρχή για το μετρό της Αθήνας;
- Πότε ολοκληρώθηκε ένα μεγάλο τμήμα του έργου;
- Πόσες γραμμές υπάρχουν τώρα συνολικά;
- Πόσος χρόνος πέρασε από τότε που πρωτοσυζητήθηκε το έργο μέχρι τα εγκαίνιά του; Συζητήστε στην τάξη γιατί νομίζετε ότι καθυστέρησε τόσο.

2. Στο άρθρο υπάρχουν πολλοί αριθμοί γραμμένοι ως ψηφία. Μπορείτε να τους γράψετε με λέξεις (**απόλυτα αριθμητικά**);

137	εκατόν τριάντα επτά
1863	
1900	
1955	
200	
28	

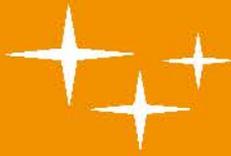

Όπως ξέρουμε, τα αριθμητικά επίθετα τα χωρίζουμε σε **απόλυτα**, **τακτικά**, **πολλαπλασιαστικά** και **αναλογικά**. **Απόλυτα** είναι αυτά που φανερώνουν πόσα είναι κάποια πράγματα ή πόσοι είναι κάποιοι άνθρωποι (δύο, τρία...). **Τακτικά** είναι εκείνα που δείχνουν σε ποια σειρά βρίσκεται κάτι ή κάποιος (δεύτερος, τρίτος...). Τα **πολλαπλασιαστικά** φανερώνουν από πόσα μέρη αποτελείται κάτι (διπλός, τριπλός...) και τα **αναλογικά** πόσες φορές κάτι είναι μεγαλύτερο από ένα άλλο (διπλάσιος, τριπλάσιος...).

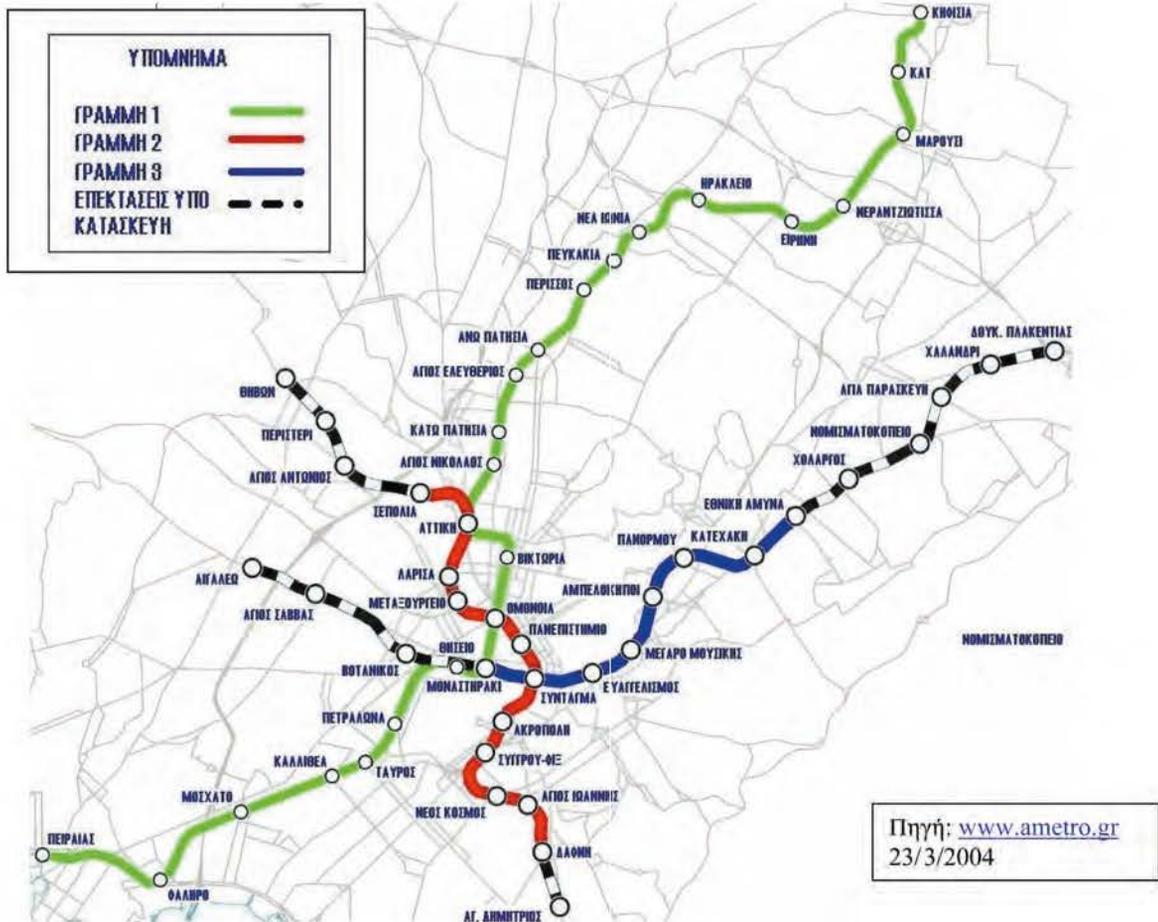

3. Βρείτε τα αριθμητικά επίθετα που αντιστοιχούν στους παρακάτω αριθμούς και γράψτε τα και στα τρία τους γένη:

	απόλυτα	τακτικά	πολλ/στικά	αναλογικά
6	έξι	έκτος	εξαπλός	εξαπλάσιος
7				
9				
20				

4. Το προηγούμενο άρθρο είναι γραμμένο στις 6/2/2000. Δείτε τώρα τον χάρτη που ακολουθεί. Κοιτάξτε την ημερομηνία και βρείτε πόσος χρόνος έχει περάσει.

Σίγουρα τώρα που διαβάζετε το βιβλίο θα έχουν προστεθεί καινούριοι σταθμοί. Ίσως και καινούριες γραμμές. Βρείτε έναν χάρτη του μετρό και ελέγξτε τις αλλαγές. Μπορείτε να επισκεφθείτε και την ηλεκτρονική διεύθυνση www.ametro.gr, όπου υπάρχουν όλες οι πληροφορίες που θέλετε.

5. Η εταιρεία Αττικό Μετρό και το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών δίνουν οδηγίες στα παιδιά που χρησιμοποιούν το μετρό:

- Όταν χρησιμοποιείτε τις κυλιόμενες σκάλες, **προσέξτε**: τα λυμένα κορδόνια των παπουτσιών, τα φαρδιά ρούχα και τα κασκόλ μπορεί να πιαστούν στα κινούμενα μέρη της σκάλας. **Κοιτάξτε** εμπρός, **παρατηρήστε** την κατεύθυνση της σκάλας προτού κάνετε το πρώτο βήμα και ποτέ **μην** τη χρησιμοποιείτε αντίθετα με την κατεύθυνση προς την οποία κινείται. Όταν τη χρησιμοποιείτε, **να στέκεστε** δεξιά και **να κρατάτε** το χέρι αυτού που σας συνοδεύει. Αν είστε μόνος, **κρατηθείτε**

από τη μαύρη ταινία που κινείται. **Μη σκαρφαλώσετε** ποτέ επάνω σε αυτή την ταινία για να παίξετε.

- Όταν περιμένετε το τρένο στις αποβάθρες, **κατευθυνθείτε** εκεί όπου δεν υπάρχει πολύς κόσμος μαζεμένος και **να στέκεστε** πάντοτε πίσω από τη διαχωριστική γραμμή του δαπέδου.
- Όταν ακούσετε την κόρνα του τρένου να ηχεί, σημαίνει ότι το τρένο μπαίνει στον σταθμό. Μόλις σταματήσει εντελώς στην αποβάθρα και ανοίξουν οι πόρτες, **μη βιαστείτε** να μπειτε μέσα. **Περιμένετε** πρώτα να αποβιβαστούν αυτοί που το επιθυμούν και κατόπιν μπορείτε με άνεση να μπειτε και εσείς στο βαγόνι. Αν ακουστεί ο χαρακτηριστικός ήχος που σημαίνει ότι κλείνουν οι πόρτες και δεν έχετε μπει στο τρένο, **απομακρυνθείτε** από αυτό και **μην προσπαθήσετε** να το προλάβετε τρέχοντας. Αφού μπειτε στο βαγόνι, **προχωρήστε** προς το κέντρο και **αφήστε** χώρο για τους υπόλοιπους επιβάτες. Αν δεν καθίσετε, **κρατηθείτε** από το χέρι του συνοδού σας ή από τις σταθερές χειρολαβές στις πλάτες των καθισμάτων. **Μη στηρίζετε** στις πόρτες και **απομακρυνθείτε** από αυτές όταν κλείνουν.
- Σε περίπτωση που χωριστείτε από τον συνοδό σας ή χρειάζεστε καθοδήγηση, **ζητήστε** βοήθεια από τον Υπεύθυνο Σταθμού, τον Εκδότη Εισιτηρίων ή το Προσωπικό Ασφαλείας και Ελέγχου.

Ξαναγράψτε το κείμενο στο τετράδιό σας βάζοντας τα μαυρισμένα ρήματα στην **οριστική ενεστώτα** και βάζοντας, όπου χρειάζεται, ορισμένα ρήματα στο α΄ πρόσωπο πληθυντικού, όπως στο παράδειγμα:

- Όταν χρησιμοποιούμε τις κυλιόμενες σκάλες, προσέχουμε:
-
-

6. Στα κείμενα με οδηγίες, όπως το παραπάνω, βρίσκουμε πολλά **επιρρήματα** που μας φανερώνουν **πότε** γίνεται κάτι, **πού** γίνεται και με **ποιον τρόπο** γίνεται. Ανακαλύψτε τα και γράψτε τα στη σωστή θέση στον πίνακα που ακολουθεί:

πότε	πού	με ποιον τρόπο
πρώτα	εμπρός	αντίθετα

Μαθαίνω περισσότερα για τη ζωή στην πόλη

Clément Jéjôme, *Συζητώντας με την κόρη μου για πολιτισμό*, μετάφρ. Κ. Τζωρτζή, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2003.

Κάιζερ Ρενέ και Μπερνάρ, *Το βιβλίο της πόλης*, μετάφρ. Χ. Παυλίδης – Θ. Σπύρου, εκδ. Ερευνητές, Αθήνα, 2001.

Καλλία Ελένη, *Τα φωτισμένα παράθυρα διηγούνται ιστορίες*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 1998.

Κοντολέων Μάνος, *Γάντι σε ξύλινο χέρι*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2003.

Μια πόλη στη λογοτεχνία (σειρά με πόλεις, όπως: Καβάλα, Τρίπολη, Ηράκλειο, Φλώρινα κ.ά.), εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα.

Ξανθούλης Γιάννης, *Ανέβα στη στέγη να φάμε το σύννεφο*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 1994.

Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου Λότη, *Στο τσιμεντένιο δάσος*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 1996.

Ροντάρι Τζάνι, *Παραμύθια από το τηλέφωνο*, μετάφρ. Α. Παπασταύρου, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2003.

Ροντάρι Τζάνι, *Παραμύθια σαν πλατύ χαμόγελο*, μετάφρ. Α. Καμβύση, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2003.

Σφήκας Γιώργος, *Αττική 8000 π.Χ.*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2003.

www.driveme.gr

Ανθολόγιο: Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, *Η πολιτεία της λίμνης*, σελ. 24

Α. Βαρελλά, *Δρακοπαραμύθι*, σελ. 57